

ՅԵՏ ԱԵՐԺԻ ԳԱՀԸՆԿԵՑՈՒԹԵԱՆ ՀԵՐԹԸ ՀԱՍԱԾ Է՛ ԲԻՒՌՈՅԻՆ

Posted on July 19, 2018 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Գաղափարական Հարցեր

Մերթ Գ. Տերտերեան, Պէյրուզ. 1 Յուլիս 2018

Le Roi est mort!

Vive le Roi!

دائما مع الواقف!

«Արքան մեռա՛ւ... կեցցե՛՛ նոր Արքան»: Ասիկա նշանաբանն է կուսակցութեան մը ղեկավարութեան, որ **մշտական իշխանամետ է**, եւ հետեւաբար՝ ան երեկ ճշմարտախօս չէր, կամ այսօր՝ սուտ կը խօսի: Աւելի ճիշդ՝ մշտական ստախօս է... քանի որ չունի յստակ, հաստատ ընկերատնտեսաքաղաքական սեփական ծրագիր եւ միասնական, **յարակցական** (coherent) աշխարհայեացք ու դիալեկտիկական մտածելաեղանակ: Այլ ունի՝ հաւաքաբանական (eclectic) ու մշուշային (nebulous) աշխարհայեացք ու բնագանցական (metaphysical) մտածելաեղանակ ու դիցաբանական (mythological) եզրաբանութիւն, եւ միակ հաստատ եւ անզիջելի նպատակը՝ **միշտ իշխանութեան արձոյնն նստելու** եւ իր իշխանութիւնը վերանորոգելու կամ առնուազն, իշխանութեան **բաժնեկից մնալու** նպատակն է, անկախաբար տուեալ իշխանութեան բովանդակութենէն կամ գոյնէն, որովհետեւ՝ իշխանատենչութիւնը ինքնին **ինքնաբաւ** ու **վսեմ** նպատակ մըն է՝ իր համոզումով:

Միեւնոյն տրամաբանութեամբ, հայ կուսակցութիւն մը՝ **ինքնանպատակութիւնը** կ'ընդունի որպէս ինքնաբաւ ու վսեմ գաղափար (Գարեգին Նժդեհի վկայութեամբ): Որովհետեւ՝ իր համոզումով, ինք **ընտրեալն է նախաինամութեան**, որովհետեւ՝ ինք նարկիզական ինքնասիրահարեալ մըն է եւ համոզուած է, թէ՛ **ի վերուստ նշանակեալ պահապան հրեշտակն է ազգին...** եւ եթէ ժողովուրդը ազգին ֆիզիքական մարմինն է, իր կուսակցութիւնը ազգին **ՀՈԳԻՆ** է, առանց որուն՝ **ազգը դիակ մըն է...** (Ռուբէն փաշայի վկայութեամբ):

Գաղափարական Հարցեր

Մերթ Գ. Տերտերեան, Պէյրուզ. 1 Յուլիս 2018

Le Roi est mort!

Vive le Roi!

دائما مع الواقف!

«Արքան մեռա՛ւ... կեցցե՛՛ նոր Արքան»: Ասիկա նշանաբանն է կուսակցութեան մը ղեկավարութեան, որ **մշտական իշխանամետ է**, եւ հետեւաբար՝ ան երեկ ճշմարտախօս չէր, կամ այսօր՝ սուտ կը խօսի: Աւելի ճիշդ՝ մշտական ստախօս է... քանի որ չունի յստակ, հաստատ ընկերատնտեսաքաղաքական սեփական ծրագիր եւ միասնական,

յարակցական (coherent) աշխարհայեացք ու դիալեկտիկական մտածելաեղանակ: Այլ ունի՝ հաւաքաբանական (eclectic) ու մշուշային (nebulous) աշխարհայեացք ու բնագանցական (metaphysical) մտածելաեղանակ ու դիցաբանական (mythological) եզրաբանութիւն, եւ միակ հաստատ եւ անզիջելի նպատակը՝ **միշտ իշխանութեան արոռին նստելու** եւ իր իշխանութիւնը վերանորոգելու կամ առնուազն, իշխանութեան **բաժնեկից մնալու** նպատակն է, անկախաբար տուեալ իշխանութեան բովանդակութենէն կամ գոյնէն, որովհետեւ՝ իշխանատենչութիւնը ինքնին **ինքնաբաւ** ու **վսեմ** նպատակ մըն է՝ իր համոզումով:

Միեւնոյն տրամաբանութեամբ, հայ կուսակցութիւն մը՝ **ինքնանպատակութիւնը** կ'ընդունի որպէս ինքնաբաւ ու վսեմ գաղափար (Գարեգին Նժդեհի վկայութեամբ): Որովհետեւ՝ իր համոզումով, ինք **ընտրեալն է նախաինամութեան**, որովհետեւ՝ ինք նարկիզական ինքնասիրահարեալ մըն է եւ համոզուած է, թէ՛ **ի վերուստ նշանակեալ պահապան հրեշտակն է ազգին...** եւ եթէ ժողովուրդը ազգին ֆիզիքական մարմինն է, իր կուսակցութիւնը ազգին **ՀՈԳԻՆ** է, առանց որուն՝ **ազգը դիակ մըն է...** (Ռուբէն փաշայի վկայութեամբ):

Հետեւաբար, այս կուսակցութեան ղեկավարութիւնը կը կարծէ թէ իր հետեւորդները նման են Ֆր. Նիցչէի բնութագրած **գերմարդու** կերպարին, որ իրաւունք ունին **ամեն ինչ գոհելու**, - ներառեալ ժողովուրդը...-, իրենց կուսակցութեան **գոյատեւումին համար**, որովհետեւ՝ իրենց կուսակցութեան գոյատեւութիւնն է միայն, որ կ'երաշխաւորէ ազգին գոյատեւումը...:

Եւ այսպիսի կուսակցութեան մը ղեկավարութիւնը չի կրնար **չըլլալ** նաեւ՝ **ընչաքաղց ու դրամապաշտ...** եւ **չի կրնար չսերտածիլ Հայաստանի օլիգարխներուն հետ՝ Սերժի եւ Քոչարեանի օրով...** չի կրնար չըլլալ **պատեհապաշտ**. հեղ մը՝ Աջ, եւ հեղ մըն ալ՝ Ձախ **զիկզակելով...** չի կրնար չքօղարկել կուսակցութեան պառակտումը՝ Աջի իշխանութեան օրով արտաքսելով Բիւռոյի որոշումին դեմ առարկող ձախ տարրերը, իսկ Ձախի իշխանութեան օրով, **արտաքսելով՝** աջ տարրերը, որքան ալ **կարկառուն** դեմքեր եղած ըլլան այդ տարրերը՝ երկու թելերէն ալ հաւասարապէս, որովհետեւ՝ **Բիւռոն ի՛նք կու տայ անոնց, իրենց մեծութիւնը եւ մանրութիւնը:** Բիւռոյին հնազանդողները՝ մեծեր կ'ըլլան, իսկ անհնազանդները՝ մանրուք: Քանի որ Բիւռոն կը պահանջէ անառարկելի հեղինակութիւն եւ կոյր հնազանդութիւն, **արտաքնապէս պահպանելու համար երեւութական միասնականութիւնը** կուսակցութեան, որ կը պահպանուի նաեւ՝ երբ առարկող տարրերը **գաղափարապաշտներ** են, որոնք չհանդուրժելով հանդերձ Բիւռոյի վարքագիծը, **իրենք՝ անաղմուկ կը հեռանան** կուսակցութեան կազմակերպութենէն, հաւատարիմ մնալով իրենց երէկի **պաշտած** կուսակցութեան տուած **ուխտին** ... բայց ոչ՝ Բիւռոյին:

Որովհետև՝ հալածաբանական ու մշուշային աշխարհայեացքով եւ պատեհապաշտ գիկզակներով Աջի եւ Ձախի միջեւ երթելու ու կրօնաշունչ այսպիսի կուսակցութեան մը յարելու համար կը պահանջուի՝ **երկիւղած պաշտամունքի ծեսով** կատարուած **ուխտ** մը... կուսակցական **մկրտութեան** խորհրդաւոր արարողութիւն մը: Մինչդեռ, քաղաքական գիտական աշխարհայեացքով կուսակցութեան յարումը կը պահանջէ լոկ՝ **գիտակից յանձնառութիւն**... անդամակցելու դիմումնագրով մը, պարզապէս, **ոչ երդում** եւ **ոչ ալ ուխտել**... որոնք կրօնական նուիրապետութեան մը պահանջներն են... **խաչին** վրայ, իսկ կրօնաշունչ կուսակցութեան պարագային՝ **գիւնանշանին** կամ **գէնքին** վրայ, ինչ որ **կռապաշտական** վերապրում է եւ կը յիշեցնէ մատնական կամ այլ աղանդաւորական ծածկագիտական (occult) կազմակերպութեանց որդեգրած «մկրտութեան» արարողութիւնները...:

Անխտրաբար, ամէն գոյնի իշխանութեան հետ **կռալիցիա** կազմող ղեկավարութիւն մը՝ ուրեմն, **մշտական ստախօս** է, ճիշդ նմանը այն ճարպիկ **չերչի**-ին, որ կը խոստանայ. «**Այսօր՝ կանխիկ, վաղը՝ ապառիկ**...»: Մինչ ամէն յաջորդ օր՝ «**այսօր**» է, իսկ «**վաղը**»ն երբեք չի գար...:

Անհերթ թատրոնի մեծերէն մեկուն՝ անուղղայ Սամուէլ Պերքեթի սպասած **Կոտոյին** նման... (Waiting for Godot)
...

Սակայն այսօր, կ'երեւի թէ՛ **Բիւռոյի չապասած պահը հասած է**, եւ արդէն կը խօսուի յետ Սերժի գահընկեցութեան, Բիւռոյի գահընկեցութեան հերթին հասած ըլլալուն մասին, քանի որ ԱՄՆ-ի Արեւելեան եւ Արեւմտեան ափերու, Իրանի, Արցախի եւ այլ շրջաններու կեդրոնական կոմիտէները կը պահանջեն կուսակցութեան **արտահերթ ընդհանուր ժողովը**, քննարկելու համար Բիւռոյի վարած **անխտրականօրէն իշխանամետ** քաղաքականութիւնը:

Արտահերթ ընդհանուր ժողովի այս պահանջը յառաջացաւ, երբ Բիւռոն՝ դեռ երկու Սերժի հետ **կռալիցիա** կազմած էր, նախապէս ալ արդէն՝ կուսակցութիւնը վերածած էր **պառլամենտականի**, գործակցելով՝ Գ. Հանրապետութեան վայրի դրամատիրական օլիգարխիկ համակարգին հետ, որովհետև՝ ընտրութիւններուն չէր յաջողած անցնիլ 5 տոկոսի «անցողիկութեան» շեմը, եւ՝ ստիպուած եղած էր խնդրելու համակարգին նեցուկը՝ 5-ի բարձրացնելու համար իր միայն 4 տոկոսը... եւ իր 5 թեկնածուներէն 7-ը զոհած էր եւ անոնց փոխարէն ընդունած՝ 2 օլիգարխներ իր ցանկին վրայ... (Իկոր Մուրատեանի վկայութեամբ, երբ ան կը խօսէր ընտրութեանց ԱԲՍՈՒՐՏԻՆ մասին), եւ յեղակարծօրէն, **յաջորդ օրն իսկ՝ դիմաշրջուելով**, դարձած էր Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորած համաժողովրդային յեղափոխութեան կողմնակից... եւ՝ Ազգային ժողովին մէջ Փաշինեանի վարչապետութեան ընտրութեան (1 Մայիս 2018), դաշնակցական պատգամաւոր Ադուան Վարդանեան քուէարկած էր Փաշինեանի ընտրութեան **դէմ**... եւ՝ **վտարուած** կուսակցութեան: Ուրեմն, արտահերթ ընդհանուր ժողովը պիտի որոշէ թէ՛

ո՞րն է ճիշդ ընտրանքը. եթէ Փաշինեանն է՝ ամբողջ անցեալին օլիգարխիկ համակարգին հետ **կոալիցիա** կազմած Բիւռոն պետք է գահընկէց ըլլայ...:

Որովհետեւ՝ կուսակցութեան քատրերը գեթ, հետեւած էին եւ ծանօթացած 1993-ին՝ Եդիկ Յովհաննիսեանի «Դրօշակ»ի մէջ ստորագրած «**Որտե՞ղ ենք Մենք**» վերնագրով լուրջ վերլուծականին, որուն մէջ ան՝ **քառորդ դար առաջ**, կը զգուշացնէր Գ. Հանրապետութեան օլիգարխիկ համակարգին հետ գործակցելէ եւ անոր **պառլամենտին** մասնակցելէ, «պառլամենտական» կուսակցութիւն դառնալէ, զայդ նկատելով՝ **կուսակցութեան վախճանը, եւ մեծ կորուստ մը ազգին համար**, կուսակցութեան տասնամեակներու տեւողութեան թափած բոլոր ջանքերուն մսխուած ու վատնուած ըլլալուն պատճառով: Իսկ 20 տարիներ առաջուանէն մինչեւ այսօր՝ «Ասպարէզ»ի մէջ, անոր խմբագիրը եւ Բիւռոյի նախկին անդամ Աբօ Պօղիկեանը յարատեւօրէն քննադատած է կուսակցութեան հայաստանեան կառոյցին **իշխանամետ** քաղաքականութիւնը: Եւ, Կարօ Արմէնեան, «Ազդակ»ի մէջ, յաջորդական իր գրութիւններով կը քննադատէր օլիգարխիկ համակարգը եւ կը պահանջէր՝ այդ **մենաշնորհեալներու դասակարգին արմատախլոււմը** Հայաստանի մէջ...: Եւ տողերուս հեղինակն ալ՝ 28 տարիներէ ի վեր, մամուլի մէջ հարիւրէ աւելի յօդուածներով, բեմերու վրայ 25-է աւելի դասախօսութիւններով եւ 10-ի մօտ հատորներով ու գրքոյկներով, յարատեւօրէն դիմագերծած է Գ. Հանրապետութեան վայրի դրամատիրական համակարգին **ապազգային** եռութիւնն ու **ազգակործան** քաղաքականութիւնը, եւ անդադար հնչեցուցած է **մարտակոչեր՝ տապալելու Գ. Հանրապետութեան համակարգը**, եւ հիմնելու՝ Դ. Հանրապետութիւն, **ժողովրդահայրենասիրական համակարգով**...

Տողերուս հեղինակը համոզուած է, որ կուսակցութեան արտահերթ ընդհանուր ժողովը կոչուած է՝ ոչ միայն Բիւռոյի **կազմը փոխելու**, այլեւ՝ **կուսակցութեան Ծրագիրը... արմատականօրէն**, վերջնականօրէն հրաժարելով մաշած ու աղէտներ պատճառած իր ցարդ որդեգրած **արեւմտաթրքական** օրիանտացիայէն, որդեգրելով՝ **արեւելառուսական** օրիանտացիան, եւ հրաժարելով՝ վերջնականապէս, իր ժամանակավրէպ ու սպառած **վերատեսչական** (Revisionist) **սիոնաիմփերիալիստական** կամ «բարի» **դրամատիրական** «սոցիալիզմ»էն... **արեւմտաեւրոպական**, այսինքն՝ Բ. Միջազգայնականէն, որուն անդամներն եւ ոչ մէկ կուսակցութիւն, որ իշխանութեան հասաւ Արեւմտեան Եւրոպայի մէջ՝ **սոցիալիստական** համակարգ հաստատեց, ոչ իսկ «բարի» դրամատիրական, այլ ընդհակառակը՝ զինակցեցաւ ու դաշնակցեցաւ կամ ենթարկուեցաւ **վայրի** դրամատիրական համակարգի ոստիկանապետ ամերիկեան իմփերիալիզմին, որ արդէն ներկայիս թեւակոխած է իր մայրամուտի հանգրուանին, երբ աշխարհ կ'ապրի փոխանցման շրջան մը՝ **միաբեւեռ** ամերիկեան աշխարհակարգէն դէպի՝ բազմաբեւեռ աշխարհակարգ, զոր կը մարմնաւորեն՝ BRICS (Պրագիլ, Ռուսաստան, Հնդկաստան, Չինաստան եւ Հարաւային Ափրիկէ) եւ Շանկիայի Համագործակցութեան Ուխտ խմբաւորումները, որոնց **տեսակարար կշիռը** (specific gravity) կը ներկայացնեն՝ Փոլթիսի

Ռուսաստանը եւ ժողովրդային Չինաստանը, որոնք այսօր արդէն կը հանդիսանան ոչ միայն Եւրասիոյ, այլեւ՝ երկրագունտի երկու հսկաները... որոնք կը գտնուին իրենց **վերելքի** կորագիծին վրայ, մինչ Արեւմուտքը՝ ընդհանուր առմամբ, կը գտնուի իր **վայրէջքի** կորագիծին վրայ...:

Ուրեմն, արտահերթ ընդհանուր ժողովին միակ յուսալի, ազգապահպան ու ժողովուրդին երջանկութիւն խոստացող ընտրանքը կրնայ ըլլալ՝ հարազատ, անեղծ, իրաւ ու լիարժէք **Սոցիալիզմը**, Գիտական Սոցիալիզմը, ձայնակցելով իր իսկ կողմէ սկիզբները երգած երգին՝ «**Սոցիալիզմին ճամբայ բացէք**»...

Որովհետեւ հարկ է լրջօրէն նկատի ունենալ ոչ միայն Արեւմուտքի **մայրամուտը** եւ Արեւելքի **արեւածագը**, այլեւ հետեւեալ նոր իրադրութիւնը, հաւանական զարգացումները իրենց հետեւանքներով, եւ այլեւ՝ երկու թելի վրայ խաղալու կամ զիկզակելու հեռանկարին չգոյութիւնը:

Փաշինեանի գլխաւորած «Ելք» կուսակցութեան յեղափոխութեան ներկայ յաղթանակի այս **առաջին փուլով՝ անշուշտ դեռ չէ սպառած այս հեզընթաց յեղափոխութեան ակետած առաքելութիւնը**, առնուազն, մինչեւ՝ **արտահերթ երեսփոխանական ընտրութիւններուն խաղաղ կատարումն ու նոր Ազգային ժողովի մը կազմութիւնը՝ ժողովուրդին հարազատ ու ճշմարիտ ներկայացուցիչներով...**: Որովհետեւ, երբ տեղի ունեցած համաժողովրդային ծառայումը յեղափոխութիւն կ'անուանենք, կը հասկնանք որ Գ. վայրի դրամատիրական ապագային, աւազակապետական եւ երկիրը հայաթափող **աղիտաբեր** ու **անիծեալ** հանրապետութեան՝ **անպայման պիտի յաջորդէ ժողովրդահայրենասիրական, ընկերային արդարութեան եւ հայրենադարձութեան երջանկաբեր ու ողջունելի Դ. Հանրապետութիւնը...**: Այս համոզումով, տողերուս հեղինակը, նախ՝ գրեց **առաջին յօդուած** մը. «**Շնորհաւոր՝ Հայութեան, Փուլն Առաջին՝ Փրկութեան**» խորագրով, եւ ապա՝ երկրորդ մը. «**Դ. Հանրապետութեան Ընդառաջ՝ Ֆ. Նանսէնի Դիտարկումները**» վերնագրով:

Հետեւաբար, յեղափոխութեան պայքարի փուլերը դեռեւս պիտի շարունակուին, մինչեւ վերջին յաղթական փուլ, քանի որ պարզամիտ ցանկատեսութիւն է յուսալ, թէ՛ օլիգարխիկ դասակարգը չի դիմեր **հակայեղափոխութեան**... քառորդ դար ամբողջարմատակալելէ յետոյ՝ երկրի տնտեսական, քաղաքական, ընկերային, ռազմական ու մշակութային կեանքի բոլոր ոլորտներուն մէջ: Այլ խօսքով՝ երկրի չորս իշխանութիւններուն. օրէնսդիր, գործադիր, դատաստանական ու տեղեկատուական իշխանութիւններուն մէջ...:

Եւ քանի որ Բիւռոյի վարած երկարատեւ **իշխանամետ** քաղաքականութեան հետեւանքով, կուսակցութեան ղեկավար քատրերէն մաս մը՝ **անխուսափելիօրէն սերտաճեցաւ** օլիգարխիկ դասակարգին հետ, այդ մասը պիտի կանգնի ասոր կազմակերպելիք **հակայեղափոխութեան** կողքին, ինչ որ անխուսափելիօրէն **պիտի**

պառակտէ կուսակցութիւնը, կուսակցութեան արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի թէ՛ գումարուելուն եւ թէ՛ ալ՝ չգումարուելու պարագաներուն...: Այս պառակտումին **առաջին ազդանշանը** տուաւ Աղուան Վարդանեանը արդէն, երբ դէմ քուէարկեց Փաշինեանի վարչապետութեան:

Հաւանաբար, այս ստոյգ պառակտումը աւելի մեծ չափով տեղի ունենայ կուսակցութեան Հայաստանեան եւ Արցախեան կառոյցներուն մէջ, քան՝ սփիւռքեան, որովհետեւ՝ Քոչարեանի եւ Սերժի հետ իր **բազարներուն** ընթացքին, երկէ՛ս Բիւռոն կը չարաշահէր Սփիւռքի գործօնը: Եւ այս գործօնը զօրացնելու համար էր, որ Սերժի սփիւռքեան շրջապատոյտին, Բիւռոն հրահանգեց կուսակցութեան սփիւռքեան կազմակերպութեան՝ **ցուցադրել վճռակամ ընդդիմութիւն մը՝ Սերժի Ցիւրիխեան փրոթոքոյներուն**, կամ «Ֆուլթոլային» դիւանագիտութեան դէմ, երբ Սերժ **կարիքը ունէր Սփիւռքի ծածկոյթին, շպարելու եւ գեղեցկացնելու կամ ընդունելի դարձնելու** համար իր աւագակապետական, ապագգային համակարգը: Բայց այսօր, երբ Սփիւռքը **ամբողջութեամբ ողջունեց** «Ելք»ի համաժողովրդային յեղափոխութիւնը, Փաշինեան այլեւս **կարիքը չունի** Սփիւռքի ծածկոյթին, եւ այլեւս Բիւռոն **չի կրնար անոր մօտ շահարկել Սփիւռքի գործօնը...**

Հետեւաբար, Հայաստանի (**Արեւելահայաստանի**) շուրջ **համահայկական միաբանութիւնը** այսօր կրնայ ստեղծուիլ միայն, **երբ հիմնուի հոն Դ. Հանրապետութիւնը՝ Գ. Հանրապետութեան տապանաքարին** վրայ... **վայրի դրամատիրական համակարգին ամբողջական արմատախլումով... առանց սակայն մոռնալու Արեւմտահայաստանի վերականգնումին դատը**, որուն հետապնդումն ու պաշտպանութիւնը՝ ճիտին պարտքն է ամէն ազնիւ հայ մարդու...:

